

VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTI TÝMU Č. 6 PRO ASFALTOVÉ TECHNOLOGIE ZA HORKA ZA ROK 2019

Vedoucí týmu: Ing. Zdeněk Komínek
Tajemník týmu: Ing. Milan Slavíček

1. Poslání a charakteristika týmu

Posláním týmu je řešení problematiky v oblasti asfaltových směsí ve vazbě na technické předpisy a technická řešení technologií na pozemních komunikacích.

K hlavním činnostem týmu i nadále patří sledování problematiky normalizace z oblasti asfaltových směsí.

Do programu týmu jsou pravidelně zařazovány informace:

- z jednání CEN/TC 227 Silniční materiály pro WG 1 Asfaltové směsi
- z jednání CEN/TC 227 Silniční materiály pro WG 5 Povrchové vlastnosti vozovek
- z normalizace
 - příprava na revizi výrobních norem pro asfaltové směsi řady EN 13108 – bohužel je zatím harmonizace pozastavena, a proto je vždy pouze podána informace o stavu těchto norem
 - ČSN 73 6120 Stavba vozovek – Ostatní asfaltové vrstvy – Provádění a kontrola shody
 - ČSN 73 6141 Požadavky na použití R-materiálu do asfaltových směsí
- z aktualizace technických předpisů rezortu dopravy – TKP a TP MD
- z Technických komisí EAPA
- k novým technologiím
- z TNK 134 Asfalty

2. Dosavadní činnost týmu

Počet porad v roce 2019, místa konání, počet přítomných.

Datum porady	Místo konání / u firmy	Počet účastníků
29. až 30. 5. 2019	hotel Grand v Uherském Hradišti	30 z toho 12 hosté
5. 12. 2019	Šlovice / Froněk, spol. s r.o.	37 z toho 14 hostů

3. Členská základna týmu (stav k 31. 12. 2019)

Pravidelní členové týmu jsou zástupci členských organizací Sdružení pro výstavbu silnic. Dále se týmu účastní zástupci vysokých škol, autorizovaných osob a pracovníci laboratoří.

Podle zvoleného programu jsou zváni vybraní hosté ze státní správy – MD a ŘSD ČR.

Od prosincové porady je členkou týmu Ing. Pavla Nekulová, jež je nově gestorkou v CEN/TC 227/WG 5 Povrchové vlastnosti vozovek.

Toto složení členské základny se jeví jako velmi výhodné právě pro:

- normalizační činnost – členové týmu se podílí na zpracování a připomínkování norem z CEN/TC 227 Silniční materiály pro WG 1 Asfaltové směsi a WG 5 Povrchové vlastnosti vozovek;
- normalizační činnost – členové týmu se podílí na zpracování ČSN z oblasti pozemních komunikací;
- spolupráci na tvorbě rezortních předpisů pro oblast asfaltových směsí TKP a TP;
- zajišťování odborných a vzdělávacích akcí, které pořádá Sdružení pro výstavbu silnic v oblasti asfaltových směsí – školení k technickým předpisům, odborné exkurze apod.;
- projednávání technických řešení u technologií používaných na pozemních komunikacích.

4. Výsledky činnosti týmu v roce 2019 včetně zhodnocení činnosti a plnění úkolů

Členové týmu se aktivně podíleli na práci týmu v roce 2019. Tým splnil všechny plánované úkoly.

Náplň týmu opět v roce 2019 byla zaměřena na normalizační činnost. Členové týmu se podílí na připomínkách k připravovaným normám.

V roce 2019 se připravovali návrhy dvou norem:

- ČSN 73 6120 Stavba vozovek – Ostatní asfaltové vrstvy – Provádění a kontrola shody
- ČSN 73 6141 Požadavky na použití R-materiálu do asfaltových směsí

Informaci o připravované normě ČSN 73 6120 Stavba vozovek – Ostatní asfaltové vrstvy – Provádění a kontrola shody podal zpracovatel Ing. J. Valentin, Ph.D.

Připomínkové jednání se uskutečnilo 12. 12. 2019. Velký problém se vyskytl u směsi s pojivem modifikovaným pryžovým granulátem (CRmB). Problém se táhne z roku 2012, kdy se revidovalo TP MD ČR č. 148, ale doposud nebylo schváleno. U technické veřejnosti neexistuje jednotný názor na asfaltové směsi s pojivem CRmB. Norma se musí dopracovat a zatím nebyl znám termín.

Norma ČSN 73 6141 Požadavky na použití R-materiálu do asfaltových směsí byla rozeslána k druhému kolu připomínkování. Zpracovatel doc. Ing. Petr Hýzl, Ph.D., na jednání týmu přednesl poslední úpravy textu normy. Připomínkové jednání proběhlo 11. 2. 2020.

Dále byli členové týmu informováni o jednání k revizi TKP kapitola 7. Poslední jednání bylo 4. 12. 2019 a aktuální informace přednesl Ing. J. Valentin, Ph.D. Uvedl, že na většině připomínek se účastníci jednání shodli. Bohužel ke shodě nedošlo v otázce zpracování nové zkoušky typu, když dojde ke změně dodávky pojiva z jiné rafinerie, a to i u asfaltů 50/70. Nestačí, že by byl v ITT uveden pouze druh silničního asfaltu podle ČSN EN 12591. Názorový spor se posunul mezi MD a zbytek technické veřejnosti. MD se odvolává na výklad směrnice CPR.

Ing. J. Valentin, Ph.D., konstatoval, že bude podán dotaz na MPO k výkladu směrnice CPR, aby se otázky vyjasnily.

Ing. J. Valentin, Ph.D., informoval členy týmu o zkušenostech s vyhláškou č. 130/2019 Sb. k nakládání se znovuzískaným asfaltovým recyklátem a následně upraveným R-materiálem a s jejím uplatňováním v praxi.

Uvedl, že vyhláška č. 130/2019 Sb. vznikla ve spolupráci MPO, MŽP, MD a ŘSK. Konstatoval, že až při používání vyhlášky vyvstaly otázky k řešení, například problém kolem vyhodnocování obsahu PAU (suma PAU).

Uvedl, že pro zjišťování obsahu PAU v R-materiálu bylo navrženo provedení kruhových zkoušek, kdy by se z vybraného úseku vozovky odebraly vzorky, které by se předaly přihlášeným laboratořím ke zkoušení. Dále upozornil na to, že zkouška na zjišťování suma PAU má 30% nejistotu.

V průběhu platnosti vyhlášky vznikl rozpor, z čeho se má suma PAU v R-materiálu zjišťovat. Zda z extrahovaného pojiva (názor „silničářů“) anebo z R-materiálu (názor „chemiků“). Ing. Plitz upozornil na to, že ale oba přístupy zkoušení pro zjišťování PAU jsou diametrálně odlišné.

Informace z komisí EAPA přináší na jednání týmu Ing. J. Valentin, Ph.D., a Ing. Jiří Fiedler.

Zajímavé byly hlavně informace k problematice:

- rejuvenátorů (porada 37);
- vliv výparů z asfaltových směsí na zdraví pracovníků (porada 38);
- recyklace asfaltových směsí (porada 38).

Byl také řešen dopad směrnice IMO k povinnému snížení obsahu síry v palivech pro lodní motory od ledna 2020. Není jasné, jak to ovlivní výrobu asfaltů v rafineriích a zda to nepovede ke zvýšení obsahu síry v asfaltovém pojivu.

V diskuzi Ing. Plitz uvedl, že ne všechny rafinerie vyrábí palivo pro lodní motory, a proto by ke zvýšení obsahu síry v asfaltovém pojivu nemuselo v rafineriích, které toto palivo neprodukují, docházet.

Ing. Plitz konstatoval, že vidí dva pohledy na problematiku zvýšení obsahu síry v asfaltovém pojivu. První pohled je vliv na kvalitativní vlastnosti pojiva a jeho zkoušení. Vlastnosti pojiva se hodnotí podle zkušebních metod uvedených v normě, ale obsah síry se nezkouší. Upozornil na to, že již dříve se vyráběly asfalty s přídavkem síry. Z diskuze vyplynulo, že pojivo se sírou může mít sice lepší reologické vlastnosti, ale může to mít negativní vliv na stárnutí pojiva.

Druhý pohled je nepříznivý vliv na zdraví pracovníků. Mohlo by vzniknout větší riziko emisí H₂S a SO₂ při dopravě a manipulaci s asfalty i při výrobě a pokládce asfaltových směsí.

Byly sledovány další okruhy informací:

- Sdružení – informace z činnosti Sdružení pro výstavbu silnic, Ing. P. Svoboda
- Sdružení – Školení STEPS
- Normalizace
 - práce v CEN/TC 227, WG 1 – doc. Dr. Ing. M. Varaus informace z jednotlivých jednání – připravované zkušební normy
 - práce v CEN/TC 227, WG 5 – Ing. Pavla Nekulová informace z jednání WG 5
- Informace o TP 207 Experiment přesnosti zařízení pro měření povrchových vlastností a průhybů vozovek pozemních komunikací – L. Nekula
- Informace z TNK 134 Asfalty a asfaltová pojiva – Ing. Jiří Plitz
- Další informace
 - Informace firmy OMV Česká republika, s.r.o. – zkušenosti s novými zkouškami asfaltových pojiv, zkušenosti s pojivem PmB RC u směsí položených na pokusných úsecích v Rakousku a v České republice

5. Související pracovní jednání

Připomínková jednání k návrhu revize ČSN 73 6120, ČSN 73 6141
Tvorba TKP 7 – zástupci týmu
Tvorba TP – zástupci týmu

6. Informační zdroje a spolupráce s jinými institucemi

Členové týmu dostávají pravidelně informace:

- z CEN/TC 227 WG 1 (doc. Dr. Ing. M. Varaus) a WG 5 (Ing. Pavla Nekulová)
- informace ze Sdružení (Ing. Petr Svoboda)
- z Technické komise EAPA (Ing. Jan Valentin, Ph.D., a Ing. Jiří Fiedler)
- z TNK 134 Asfalty a asfaltová pojiva (Ing. Jiří Plitz)

7. Plán činnosti na rok 2020, předpokládané termíny jednání

Spolupráce na normalizaci např. dořešení návrhu normy ČSN 73 6141 pro použití R-materiálu, ČSN 73 6120.

Informace o harmonizaci EN 13108 a zpracování ČSN EN 13108. Sledován bude rovněž aktivně vývoj při uplatňování požadavků vyhlášky č. 130/2019 Sb. Týkající se opětovného použití asfaltových směsí. Předpokládaný termín jednání týmu je druhá polovina května 2020 ve spolupráci s OMV Česká republika, s.r.o.

Zpracoval: Ing. Milan Slavíček

V Brně dne 7. 2. 2020